

En av årets mest talande och rörande ögonblick är för mig som biskop när ni, kära bröder och systrar, på långfredagen kommer fram för att visa vår korsfäste Herre er kärlek. Jag tror också att det är så för er alla, att ni just genom denna kyss vill visa Jesus ert hjärtas hela kärlek och tacksamhet. Detta är verkligen en bild av Guds heliga folk – människor från hela världen, av alla åldrar och samhällsklasser, gamla och unga, sjuka och friska, fromma eller lite mindre fromma, ja, en i sanning salig och helt katolsk blandning – som har ett gemensamt, att ni vill visa Jesus er kärlek och vördnad och helt tillhöra honom, både i liv och i död.

Den helige påven Leo den Store skrev: ”Den som i sanning vördar Herrens lidande skall på ett sådant sätt se upp till den korsfäste Jesus med hjärtats blick, att han inser att Jesu kropp är hans egen”. Det underbara är att när vi verkligen vördar den lidande Jesus med hela vårt hjärta, blir vi så identifierade med honom, att vi blir ett med honom som lemmar i hans mystiska kropp. Vi har redan genom dopet vår sanna identitet i och genom honom, Kristus, den smorde, genom vilken vi är kristna, de smorda. Det är denna mystiska förvandlingsprocess som blir befäst idag när vi får visa den Korsfäste vår kärlek och vördnad. Hans lidande blir vårt lidande och vårt lidande blir hans. Genom att bli människa och dela vårt lidande vill Gud bli som vi, för att vi i vår tur skall bli som han och få dela hans härlighet. Det är detta saliga utbyte – *sacrum commercium* – som kyrkofäderna ser som centrum i vår tro.

Under resten av året kommer vi alltid att utsättas för någon form av lidande, det är nästan oundvikligt eftersom vi lever i en värld, sårad av synd, våld och terror. Det är då vi måste komma ihåg att den Korsfäste lider i och med oss. Han har tagit på sig vårt lidande en gång för alla på korset och han fortsätter att lida i och genom oss, lemmarna i hans mystiska kropp, ända till tidens slut. Paulus vågar till och med säga att vi genom vårt lidande får fullgöra det som fattas i Jesu lidande. Det måste vi förstå rätt. På korset har Jesus genom sitt lidande frälst världen och fullgjort allt, men detta får sitt eko och sin fortsättning i oss som är så djupt förenade med honom i hans mystiska kropp, Kyrkan. Det viktiga är att vi kommer ihåg att vi aldrig är ensamma och övergivna i vårt lidande utan djupt och oupplösligt förenade med Jesus. Kanske vi aldrig är honom så nära som då, även om det inte känns eller upplevs så. Vi kan också offra vårt lidande i gemenskap med Jesu lidande för världens frälsning. Det var helt naturligt för människor, som kanske annars sällan går till en kyrka, att gå dit efter attentatet i Stockholm. Till vem skulle vi annars gå, när hat och våld tycks triumfera? Bara till den korsfäste Kristus kan vi gå, när lidandet kommer över oss och lamslår oss.

”Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd” (Hebr 4:15). Jesus fick också erfara den svåraste av alla prövningar, känslan att vara övergiven också av sin Fader: ”Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?” (Ps 22:2). Han ville dela också detta fasansfulla med oss, för att visa oss han är med oss när allt tycks berövas oss. Därför kan han också hjälpa oss när Gud tycks ha övergett oss. ”Föraktad var han, övergiven av människor, en smärtornas man” (Jes 53:3). Därför kan alla föraktade, övergivna och plågade människor känna igen sig i honom, som har velat identifiera sig med dem ända till det yttersta.

Jesus vill dela allt med oss här på jorden för att vi skall få dela allt med honom i himmelen. I hans lidande och död ser vi hur långt han går i sin kärlek och identifikation med oss människor. På så sätt visar han att han menar allvar med sin kärlek till det yttersta. ”För att du inte tog det gudomliga dig till en krona, för att du valde smälek och fattigdom vet vi vem Gud är”, heter det i Olov Hartmans psalm. Guds oändliga kärlek uppenbaras på korset. Därför vill vi vörda och kyssa det idag.

Ingen har varit Jesus så nära i hans lidande som hans moder. Jungfru Maria blev kvar vid korset och såg sitt älskade barn slitas sönder och plågas till döds. Hon visar oss att vi genom vår blotta närvaro kan stärka och styrka dem som lider. Ingen har som hon levt sig så in i Jesu lidande och gjort det till sitt. Därför kan hon också hjälpa och stödja oss när vi lider, så att vi inser att vi inte är övergivna utan djupt förenade både med henne och hennes Son. När Jesus hängde på korset, överlämnade han Maria till sin lärjunge: ”Där är din mor” (Joh 19:27). Sedan dess är Jungfru Maria mor till alla Jesu lärjungar. Jesus var hennes enda barn, men vid korsets fot blir vi alla hennes barn. ”Kvinna, där är din son” (Joh 19:26), sade Jesus till lärjungen som stod vid korset. De orden gäller också oss. Vi är också Jungfru Marias barn, och kanske allra mest när lidandets fador drabbar oss. Otaliga människor har i henne fått stöd och tröst när lidande, nöd och förföljelse har drabbat dem.

När vi idag får vörda Kristi heliga kors vet vi att det är genom det som vägen har öppnats till Guds eviga härlighet. Död blir liv genom korset. Synd blir nåd genom korset. Lidande blir härlighet. Vi kan aldrig till fullo förstå detta mysterium. Men vi litar helt och fullt på att Jesus har öppnat evighetens portar för oss genom att ta på sig lidande och död och så övervunnit mörkrets makter. Kors och uppståndelse hör alltid ihop. Genom vårt dop är det en inre verklighet i oss. Vi är märkta både med korsets och uppståndelsens sigill. Vi får se på livet och tillvaron med två ögon och tolka det både utifrån korset och uppståndelsen. Därför kan vi också kyssa Kristi kors med hopp och tillit.

